ÖZET

Türkiye'de özürlülerin sahip olduğu yasal haklar bilinmekle birlikte, yapılı çevrenin

özürlülerin fiziksel ulaşılabilirliğine hizmet edecek şekilde düzenlenmesi konusunda

çalışmalar yetersiz kalmaktadır. Bu çalışma, özürlü bireylerin Türkiye'de mevcut

sistem içinde sahip oldukları yasal hakların incelenerek, yapı içinde özürlü bireylerin

ulaşılabilirliğine olanak sağlayan düzenlemelerin ortaya konmasını amaçlamaktadır.

Bu amaçla, TS9111 Özürlüler ve Hareket Kısıtlılığı Bulunan Kişiler İçin Binalarda

Ulaşılabilirlik Gerekleri standartlarının incelenmesiyle yapı içinde özürlü bireylerin

fiziksel ulaşılabilirliğine imkân sağlayan minimum gereklilikler belirlenmiş ve bu

gereklilikler seçilen örnek projeler üzerinden analiz edilmiştir. Bu araştırma

kapsamında tekerlekli sandalye kullanıcısı olan özürlü bireylerin yapı içi

ulaşılabilirliği ele alınmış ve örnek proje analizleri tekerlekli sandalye kullanıcısının

gerekliliklerinin kontrol edilmesi üzerinden yapılmıştır. Analizler sonucunda elde

edilen verilerin değerlendirilmesiyle seçilen örnek projelerin ulaşılabilirliği

belirlenmiş ve minimum gereklilikleri göz önüne alarak nasıl tasarım yapılması

gerektiği konusunda çıkarsamalar yapılmıştır.

Üniversite

İstanbul Kültür Üniversitesi

Enstitüsü

Fen Bilimleri Enstitüsü

Dalı

Mimarlık

Programi

Mimari Tasarım

Tez Danışmanı

Yard. Doç. Dr. Emrah Türkyılmaz

Tez Türü ve Tarihi

2015

Anahtar Kelimeler: Evrensel tasarım, Engellilik, Özürlülük

xiv

ABSTRACT

Although legal rights of people with disabilities are known in Turkey, studies are

insufficient on rearrangement of built environment in the fashion to serve physical

accessibility of people with disabilities. This study aims to review legal rights of

individuals with disabilities, within the current system in Turkey and to introduce

rearrangements which enable indoor accessibility for people with disabilities. To that

end, minimum requirements to enable physical indoor accessibility for individuals

with disabilities were identified by examining the standards set forth by TS 9111 The

Requirements of Accessibility in Buildings for People with Disabilities and Mobility

Constraints, and those requirements were analyzed in terms of selected model projects.

Within the scope of this research, indoor accessibility for individuals with disabilities

who use wheelchair was addressed, and analyses on model projects were performed

by checking requirements of wheelchair users. Following the analyses, accessibility of

selected model projects was determined, and deductions were made on how designing

process must be performed by taking minimum requirements into consideration.

University : İstanbul Kültür University

Institute : Institute of Science

Department : Architecture

Literature Programme : Architectural Design

Supervisor : Assis. Prof. Dr. Emrah Türktılmaz

Degree Awarded and Date : 2015

Keywords: Universal design, disability

XV